

100

խտարէսինէ միւրաճաւթ խտէն էս-
հապը մէսալիւնին իշխելուն թէն-
խտը վէ միւրաճաւթ տաւար իթ-
մէքտէ տիր :

Սանի աշըր . Միւրաճաւթ, զէր-
րատէն պաղլարընա « ֆիւսն ա-
տէմ սէնին է վինէ կէլմիշ, իճթի-
մալ տըր քի սէն ծնա դաշտը թիւ-
թիւն սաթարըն », վէ եաթոտ,
« ֆիւսն ատոմտա պուլունան գա-
շտը թիւթիւնէրի սէն ծնա պէշ
իթմիշտին » տէնիպ, պէշտէ հար-
ֆը իճթիմալթը վէնիսին է իլէ, հէ-
նուղ պողշա եաթըլմալթը զան տու-
լանլարընը խանէլէրտէն ճէպրէն
Բէթի խտարէսինէ նալ իլէ միւսա-
տէնէնէ գալըլմալթը աղըլլարա
հալըլթը վիրմէքտէ տիր :

Խիւլասա, միւրաճաւթին պու-
եօլտա վէ տաշա պաշգաճա մաղ-
տուրիւնէթմիլի միւսթէվիւպ էֆ-
ալ վէ հարէքէթլէրի Բէք չօգ
օլուպ, պէշտէ նաա տախի միւթէ-
վաթըր օլմալթէ, լութֆէն վէ մէր-
համէթէն քեաթֆէսինի մէճլիսի ի-
տարէյի լիվաւտա աղիլ ու աղիլ
թահգըղ իլէ, հուգաղը մէշրուա-
մըղըն մուհաթաղաթընա վէ միւսա-
իլէյիլմին վէ րիւֆէգաթընը Բէ-
թի խտարէսինտէն թարտ վէ թէպ-
եիտի իլէ, 2000 նուֆուսը գարիպ
էհալինին մէտարը թէպիւնի օլան
էմիլի զիրաթըն պու կէսնա թէար-
րուղաթտան վիդայէսի զըմընտա
իշ պու խթիտալի աճիլանէմիլի
տախի լութֆէն մէճլիսի խտարէ-
նին նէթիւնէյի գարարը իլէ պէ-
րապէր, Տախիլիսէ նէղարէթի ճէ-
լիլէսինէ իշարընը նիւաղ վէ իս-
թիւնամ իլէրիլ . օլ պապտէ վէ
քեաթֆէյի աղալտէ էմի ու ֆէր-
ման հաղըթըր վէլի իւլէմիլին տիր .
Ֆի 25 շուպաթ սէնէ 305

ԵՇԷՐԻՄԻՉՏԷՆ

Միւլէլիսի,
Ճէրիտէյի միւթէպէրէնիլին 6209
նիւմէրօլու նիւսիսինտէ, 2միկա-
ժակ գաղաթը տախիլինտէ իւղպէկ
գարիլիսինտէ Ս. Սարգիս զիւա-
րէթիւհաննտա զուհուր խտէն ա-
սարը աթիլգաւտան պահս օլունմուշ
իտի .
Միւլի վարչութիւնլարըմըղա հէր
նէ գաւտար խթիտալար թաղտիմ
օլունմուշ խտէ տէ, աւլա մէսու
օլմալթընը պէնան, վէ պու հալ-
տէ քիլմէրէ միւրաճաւթ իթմէք
լաղըմ կէլէճէկի սիւալ օլունմուշ
իտի .
Շիմտի մահէլի մէգըիւրտէն կէ-
լէն խապէրէրէ կէօրէ հաթիւնաթա
պէտ օլունտուղու աղըլլանտէ էն էվ-
վէլ պիր խաշ պուլունուպ, սօնրաքի-
լիսէ տիվարընա մախուս չինի բար-
չալարը վէ ինսան քէմիլլէրի պու-

լունմուշ տուր . իշթէ պու էսնաւտէ
հիւքիւմէթի մահէլիսինէ աճիլիւա-
թա խթիտալ վիրմիլ վէ հէր քէսին
զիւաթէթէ կիթմէսի վէ եա հաթը
իթմէսինի շէտիտէն մէնն իթմիլ
տիր :

Իքիւնի տէֆա օլարաղ, Բաթ-
րիլ խանէմիլին վէ պա խուսուս
Բաթրիլի ճէտիտիմիլ Սմին . խո-
լէն սրբաղան հաղըթէթլէրին վէ
մէրճիլին նաղարը տիլգաթընը
աճիլանէ նիւաղէն պու խուսուս-
տա ճէլպ իտէրիլ .

1889 մայիս 13, Կ. Պօլիս .

ՅՈՒՑՈՒՄ ԱՌԱՋԻՆ

1889 ՏԱՐԻՈՑ ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ

Իւլապ Ս. Է. Հիւսնիւնի
(Միւշ ցլէրլ ֆետրուարի)

Բարեգուլ Տեարը	Բ. Գ. Գ.
Ալէքսան և Խաչիկ Խօրասանն	864
Յ. Մ. Գ. Շամտանն և Ընկերք	864
Բ. Տ. Մ. Մանուկեան	864
Սիմէն և Սեպուհ Մաքսուտն	864
Խաչիկ և Անտոն Հաճեան	864
Ներսէս Ներսէսեան	864
Միհրան, Արմենակ Մանուկ- եան և Եղբարը	432
Յովակիմ Սթամպօլլուեան	432
Գրիգոր Էլիէնեան	432
Յովհ. և Կրպա. Բապուճեան	432
Պապիկ Գալլընեան	432
Համբարձում Խորոսեան	432
Գառնիկ Սարգիսով և Ընկ.	432
Միկրտիչ Անգրէասեան և Յով- հանէս Գասարեան	270
Յարութիւն Տիւրիգեան	270
Յովհանէս Դօնչէկիւեան	246
Յ. և Մ. Կարապետ	246
Աւետիսեան Եղբարը	246
Յովսէփ Սրով	246
Գրիգոր Նաթըրեան	246
Բարսեղ Խուպէսեան	246
Պօլոս Մանուկեան	246
Յովսէփ Էսաեան	246
Յովհանէս Մանիսալեան	246
Շնորհ թաշեան	246
Վարդան Պապիկեան	246
Յովհանէս Փափաղեան	246
Յակոբ Պէնկեան	246
Խաչիկ Պաքըալեան	246
Երամ Ճէնաղեան և Եղբարը	408
Գրիգոր Խնամիրեան	408
Սարգիս Սիմիոֆ	408
Բարթիկ Մանուկեան	408
Կարապետ Տէրունեան	408
Օգսէն Գիւրգեան	408
Պօլոս Աստարեան	408
Սերովքէ Թիւրապեան	408

12,528

Ի դիմաց Հոգաբարձութեան
Աղգ. Հիւսնիւնի
Ատենադպիր Ատենապետ
Տէք. Կիւսիւնի Մի. Յիւսէն .

ՍԵՅԱԼԵՐԻ ԼՕՆՏՐԱ

Կիճէ Կաթմաղ վաղթի կէլ-
տիլտէ, պաշ կարտիւն քեաթ-
ֆէյի մահպուսարըն, վէ հաթ-
թա խարիճտէն օլան իշխելին
հիւճըթլէրի գաթուլարըն տիլար-
տան գաթաթըլտան սօնրա, ի-
քիւնը կարտիւնլէրտէն պիրէր քի-
չի, նէօպէթ իւղըն պէլէմէքտէ,
վէ քէզալիք նէօպէթ իւղընտէ
Կաթմաղ տա խալիլէր :

Սապահըն սաաթ ալթըր օլ-
տուղ տա, միւթատտէն օլտուղու
իւղըն, Մ. Պարտէլ գալըմաղտէ,
տէօրթ գօրիտօրուն գաթուլա-
րընը ալմաղտէ, վէ մահպուսա-
րտա սէս վիրիլմէքտէ խալիլ :

Պինաէն ալէյ օլ սապահ տա-
լի կէրչի գամբանա վուրուլմուշ
իտի իսէտէ, Մ. Պարտէլ քէնտի
հիւճըթլէրտէն տիլարը չըգմիշ
տէկիլ խալիլ :

Վէ սապահըն նէօպէթլէրի
իւղըն գալըմալարը լաղըմ կէլէն
տէօրթ նէֆէր կարտիւնլէրտէն-
տէ Կաթմաղ իւղըն քէթիլ կէօրիւն-
մէքտէ խալիլ :

Քէզալիք նէօպէթտէ պուլու-
նան տիլէր տէօրթ նէֆէր կար-
տիւնլէրտէն տախի պիրի էքսիթ օլ-
տուղունտան, մէյտանտէ Կաթ-
նըղ ալթը կարտիւն պուլունմաղ-
տէ խալիլ :

Պունլար իշխելինտէն իքի. քիչի-
նին էքսիթ օլտուղունու կէօրիւն-
ճէ, թէհաճիւպ իւղըն պիր պիրի
Եիւղիւնէ պաղմաեա պաշալար-
լար :

Պու հալին լաեղըլա անլաշըլ-
մաթը, ճիւղիճէթաֆիլաթա վէ
իլգահաթա միւհիթաճ տըր .
Նասըլքի սէյլէտիք, նիւմէրօ .
լարը պըր պըր օլարաղ տէօրթ
գըլթա տէկիլմէն չարիւր իլէ
տէօրթ գըլթա տա գօրիտօր պու-
լունմաղ տա խալիլ :

Վէ հէր գօրիտօրտա տա իքիւնը
կարտիւն վար խալիլ :

Հէր իքի կարտիւնին եանընտա
պիրէր անաթթար պուլունմաղ-
տէ, վէ պու անաթթարալարտա,
քէնտիլէրէ մախուս օլան հիւճ-
րէլէրին, գօրիտօրարըն վէ հալ-
իլիլին գաթուլարըն աշա պիլ-
մէքտէ խալիլ . լաքին, պիր գօրի-
տօրուն անաթթարը, տիլէր գօ-
րիտօրուն գաթուլունու աշամա-
մաղտէ խալիլ :

Ֆաղաթ, Կաթմաղ պաշ կարտի-
էն Մ. Պարտէլին եանընտա քեաթ-
ֆէսինին տախի գաթուլունու ա-
շապիլիլ զաեթլէլ ուսթալըլը
Կաթմաղ պիր անաթթար պու-
լունմաղտէ խալիլ :

Վէ մէգըիւր անաթթար, սալթ,
ուսթա Բիլին պէլէմէքտէ օլ-
տուղու տէմիլ բարմաղըլլան քի-
լիտիլի աշամաղտա խալիլ :

Վէ Կաթմաղ կուվէրէթիւն Կաթ-
նընտա պուլունան պիր անաթ-
թար, սալթ գաթուլարը աշապիլ-
տիլտէն պաշգա, ուսթա Բիլին
մէգըիւր քիլիտիլի տախի աշա-
պիլմէքտէ խալիլ :

Պիր նիւմէրօլու գօրիտօրուն
կարտիւնի գամբանա սէսինի ա-
լըր ալմաղ գալըմաղ պիր նիւ-
մէրօլու հիւճըթլէրի գաթուլունու
աշտը, վէ օրտա Կաթմաղտէ
պուլունան մահպուստէ, քէնտի

արդատալարընա սէս վիրտիլ
կէ պաշալար :

Նիւմէրօ 2 վէ 3 իլէ միւրաճ-
գամօլան գօրիտօրարըն կար-
էնլէրի տախի գալըմաղտէ
Եօլտա պուլունտուլար :

Նիւմէրօ 4 իլէ միւրաճ-
պուլունան գօրիտօրուն կար-
էնի մէյտանէ չըգմալար :

Կարտիւնլէրտէն պիրի ,
— Պարտէլ կիճէ նէօպէթ
սի քիմ խալիլ, — տէյի սիւալ
լէտի :

— Թօնաթան, — տէտի տիլի
պիրի :

— Տիւմէք տիր քի, կիւնտիւ-
պէք ճիլիլինտէ օլպիլիմիլ օլ-
տուլմէրտէն պիրի պուլունան
Հուլի իճրա խտէճէք տիր . մէ-
գուլմա գամբանա իշխելմէ
օլմալար տըր, վէ տէ Կաթմաղ
կիւն թէնպէլիլի թուլմուշ պու-
լունմալար տըր, — տէտի քէզալի
կարտիւնլէրտէն պիրի իսթիլ
քեաթի պիր թարղտա սէյլէն-
լէք :

— Եալընըղ Մ. Հուլի մի, պաղ-
սանաեընըղ հէնուղ Պ. Պարտէլ
աախի գալըմալար տըր, — տէտի
տիլիլ պիրի :

Մէրգուլմանտէն պիրի և նիւմէ-
րօլու գաթուլունու արաթընտան .
— Հուլի, Հուլի, — տէյի չա-
ղըլար :

Իշխելուն հիւ պիր ճէվապ ա-
լընմալար :

— Հէյ, Կահու, Թօնաթան,
տէյի պաղըլար տիլիլ պիրի մէ-
քիւր և նիւմէրօլու գաթուլուն
րարաղ :

Գաթուլունու ալըլարը կէօրիւ-
լէմէտի :

— Եահու, միւսիւ Պարտէլ,
միւսիւ Պարտէլ, գամբանա վու-
րուլար, — տէյի պաղըլար տի-
կէր պիրի մէրգուլմա պաշ կարտի-
էնին գաթուլունու տօղրու կի-
տէրէք :

Մ. Պարտէլին օտաթընտան Եի-
նէ պիր սէս ալընմալար :

Մէրգուլմանտէն պիրի կիտիլ
Մ. Պարտէլին գաթուլունու վու-
րուր վուրմաղ տիլալար իսթիլ
րապ օլտու, իւնքի, հէր կիճէ
օլտուղու միւսիլու, գաթուլուն
արդատան սիւրմէլէնմիլ օլմալ
լաղըմ կէլիլ իքէն, ալըլ օլտու-
ղունու, վէ Մ. Պարտէլինտէ Կա-
թմաղ իւղընլէրտէ, Ելպիսինի
չըգաթմալար օլտուղու թաղտիլ
տէ Կաթմաղտէ, վէ տէրին ող-
գուլարա տալարաղ ուեուլմաղ-
տէ պուլունտուղունու կէօրիւն :

Կարտիւնլէր, ֆէնլէրէլիլ էլլէ-
րինտէ օլտուղու հալտէ իշխելու
կիրտիլէր, վէ,

— Միւսիւ Պարտէլ, աղիլիմ
միւսիւ Պարտէլ, — տիլէրէք սէս
վիրտիլէր :

Մ. Պարտէլ խըրլաեարաղ ու-
եուլմաղտէ խալիլ :

— Պէսպէլիլ քէօր սէրհօլ օլմա-
լը տըր, — տէտի մէրգուլմանտէն
պիրի մէրգուլմա ուեանտըմաեա
չալըլարաղ :

Հալ պու քի հէր նէ մէրթէպէ-
տէ սէրհօլ օլտա ուեանմաղըլը
լաղըմ կէլիլ իքէն, հիւ պիր սէս
ալընմալարընը կէօրիւնտէ տիւ-
չարը հէյպէթ օլարաղ պիր պի-
րի Եիւղիւնէ պաղմաեա պաշալ-
արաղ :

— Կիտիլ պօղթօրո՞ւ չաղըլմա-
լընըղ, — տէտի իշխելինտէն պիրի
(Տէվի)

Իշխել ԳիւնԱ-ԼԱՐՈՇԷ, էյլէ ատի պիր մուալիճ օլմալար, իլլա ճիտտի իլիմ վէ
իմէք գահմէթ իլէ վիճուտէ կէլմիլ տիր, շէօլլէ քի, պուլուն թէրթիպ վէ ինտա-
էտէն գալթ, պիւնիլք միւրաճալարա նալիլ օլմուշ տուր . Եանի 16 պին ֆրանք-
լըք նաղտի պիր միւրաճալար նալիլ օլտուղունու աշալար, պիր չօգտա ալթուն վէ
սալիլ միտալար ալթըլ տըր :
Պու մուալիճէնին թէրթիպի իլիլ, իւլ քէրրէ քիլիլանըն Լասըր ալընտըլտան
սօնրա, զանէթ լիլիլ վէ զանէթ լաթիլ պիր իքիլ Կաթմաղ տըր . իշթէ Գիւն
Ալարօշուն, սալիլ պու Եօլտա մուալիճէլէրին քեաթֆէսինտէն զիւաթտէ ալթար-
ղընը սօնր վէ հիւճէթիլ պուլունտա տըր : Պու իլլա միտէ իւֆիլիսինտէն տէֆ խալիլ
իշթահ աշար, գանա գուլվէթ վիրիլ, վէ կէլմէնէն նէօպէթլէրի վէ սալիլէտիւն
տէֆ խտէր :
Փարիս, 22 վէ 19 Տրոսօ օղաղըլտա վէ էնգաճըլարտա պուլունտուր :